

No: 2016/69**Tarih: 29.09.2016**

Konu: 60 Seri No.lu Damga Vergisi Kanunu Genel Genel Tebliği; 29/09/2016 tarih ve 29842 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Özet: 6728 sayılı Yatırım Ortamının İyileştirilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, 09.08.2016 tarih ve 29796 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmişti. 60 Seri No.lu Damga Vergisi Kanunu Genel Tebliğinde; 15/7/2016 tarihli ve 6728 sayılı Yatırım Ortamının İyileştirilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile 488 sayılı Damga Vergisi Kanununda yapılan değişikliklere ilişkin açıklamalara yer verilmektedir.

09/08/2016 tarihli ve 29796 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 6728 sayılı Yatırım Ortamının İyileştirilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile basta vergi mevzuat olmak üzere çeşitli Kanunlarda, yatırım ortamının iyileştirmesi amacıyla değişiklikler yapılmıştır.

- ✚ 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu,
- ✚ 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu,
- ✚ 213 sayılı Vergi Usul Kanunu,
- ✚ 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu,
- ✚ 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun,
- ✚ 488 sayılı Damga Vergisi Kanunu,
- ✚ 492 sayılı Harçlar Kanunu,
- ✚ 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu,
- ✚ 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu,
- ✚ 6802 sayılı Gider Vergileri Kanunu,
- ✚ 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu,
- ✚ 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanunu,
- ✚ 5941 sayılı Çek Kanunu,
- ✚ 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu'nda

değişiklikler yapılmıştır. Vergi mevzuatındaki düzenlemeler ile açıklamalarımız [2016.64 No.lu Sirkülerimizde](#) yer almaktadır.

60 Seri No.lu Damga Vergisi Kanunu Genel Tebliğinde yer alan düzenlemeler, genel hatları ile aşağıdaki yer almaktadır.

1. Nüshalarda damga vergisi uygulaması

6728 sayılı Kanunun 23 üncü maddesiyle 488 sayılı Damga Vergisi Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesi, ***“Bir nüshadan fazla olarak düzenlenen kağıtlardan, maktu vergiye tabi olanların her bir nüshası ayrı ayrı aynı miktarda; nispi vergiye tabi olanların ise sadece bir nüshası damga vergisine tabidir.”*** şeklinde değiştirilmiştir.

Damga Vergisi Kanunu uygulamasında aynı hüküm ve kuvveti haiz olmak üzere birden fazla düzenlenmiş ve taraf/ taraflarınca ayrıca imzalanmış olan kâğıtların her biri nüshadır. Bu kapsamda nüshalar, belli bir hususu ispat ve belli etmek üzere müstakilen ve aynı zamanda farklı mekanlarda ibraz edilebilir mahiyette olan kâğıtları ifade etmektedir.

Damga vergisinde vergiyi doğuran olay, kural olarak Kanuna ekli (1) sayılı tabloda yer alan kâğıtların imzalanmak suretiyle düzenlenerek hukuken tekemmül etmesidir.

Diğer taraftan;

- a) Yabancı memleketlerle (yurt dışında bulunan konsolosluklarımız dahil) Türkiye'deki yabancı elçilik ve konsolosluklarda düzenlenen kağıtlarda, bu kağıtların Türkiye'de resmi dairelere ibraz edildiği, üzerine devir veya ciro işlemleri yürütüldüğü veya herhangi bir suretle hükmünden faydalanıldığı,
- b) Damga vergisine tabi olup vergi ve cezası zamanaşımına uğrayan kağıtların hükmünden tarh zamanaşımı süresi dolduktan sonra faydalanıldığı takdirde, bu kağıtların hükmünden faydalanıldığı,
- c) Ticarî, ziraî veya meslekî faaliyetlere ilişkin olmamak şartıyla gerçek kişiler arasında düzenlenen akıtlarla ilgili kâğıtlarda, bu kağıtların resmi daire veya notere ibraz edildiği,

tarih itibarıyla damga vergisinde vergiyi doğuran olay gerçekleşmektedir.

Buna göre, birden fazla nüsha olarak düzenlenen kağıtların vergilendirilmesinde, damga vergisini doğuran olayın gerçekleştiği tarihin esas alınması gerekmektedir.

Kanunla yapılan düzenleme öncesinde, gerek nispi gerekse maktu damga vergisine tabi kağıtlar, nüsha sayısına göre ayrı ayrı aynı nispet ve miktarda damga vergisine tabi tutulmaktaydı.

Yapılan düzenleme uyarınca, damga vergisi yönünden vergiyi doğuran olayın ilgili maddenin yürürlük tarihinden (9/8/2016) itibaren gerçekleşmesi durumunda, birden fazla nüsha olarak düzenlenen nispi vergiye tabi kağıtlarda sadece tek nüsha üzerinden damga vergisi hesaplanacaktır.

Maktu damga vergisine tabi kağıtlarda ise her bir nüshadan ayrı ayrı aynı miktarda vergi alınması uygulamasına devam edilecektir.

ÖRNEK 1: (A) İnşaat Ticaret Ltd. Şti. ile (B) Site Yönetimi arasında bina tadilatına ilişkin olarak 9/8/2016 tarihinden sonra, 100.000 TL bedel üzerinden iki nüsha sözleşme düzenlenmiştir. Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra düzenlenen söz konusu sözleşme için, 488 sayılı Kanuna ekli (1) sayılı tablonun I/A-1 fıkrasına göre tek nüsha üzerinden nispi damga vergisi hesaplanması gerekmektedir.

ÖRNEK 2: (B) Turizm İşletmesi ile (C) Seyahat Acentesi arasında 20/8/2016 tarihinde 5.000 TL bedel üzerinden üç nüsha kontenjan sözleşmesi düzenlenmiştir. Maktu vergiye tabi söz konusu sözleşmenin her bir nüshasının ayrı ayrı, 488 sayılı Kanuna ekli (1) sayılı tablonun I/B-3 fıkrasına göre maktu damga vergisine tabi tutulması gerekmektedir.

2. Bir kağıtta üçüncü kişinin akdinin bulunması

6728 sayılı Kanunun 24/a maddesiyle 488 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin üçüncü fıkrasına, “*Şu kadar ki; bir kağıt üzerinde birden fazla adi kefalet ve garanti taahhüdü bulunması halinde, ayrı ayrı olmak üzere bunlardan yalnızca birinden damga vergisi alınır.*” cümlesi eklenmiş olup, söz konusu fıkra aşağıdaki gibidir.

“Ancak bu akit ve işlemlere asıl işlemin akitlerinden başka bir şahsın eklenen akit ve işlemi de ayrıca vergiye tabidir. Şu kadar ki; bir kağıt üzerinde birden fazla adi kefalet ve garanti taahhüdü bulunması halinde, ayrı ayrı olmak üzere bunlardan yalnızca birinden damga vergisi alınır.”

Buna göre, damga vergisi yönünden vergiyi doğuran olayın 6728 sayılı Kanunun yürürlük tarihi olan 9/8/2016 tarihinden sonra gerçekleşmesi halinde, aynı kâğıtta asıl akit ve işlem yanında birden fazla adi kefil ve garantör bulunması durumunda, asıl akit yanında yalnız bir kefalet ve bir garanti taahhüdü için damga vergisi hesaplanacaktır.

ÖRNEK: Bay (A) sahibi olduğu binayı (B) İnşaat Tic. Ltd. Şti.’ye 50.000 TL’ye bir yıllığına kiralamıştır. 9/8/2016 tarihinden sonra düzenlenen kira sözleşmesi, kiraya veren Bay (A), kiracı (B) İnşaat Tic. Ltd. Şti., adi kefalet vermek üzere Bay (K), Bayan (Y) ve Bay (İ) ve garantör olarak şirket yetkililerinden Bay (S), Bay (C) ve Bayan (M) tarafından imzalanmıştır.

Söz konusu kira sözleşmesinin, 488 sayılı Kanuna ekli (1) sayılı tablonun I/A-2 fıkrası gereğince nispi damga vergisine tabi tutulması; sözleşmede yer alan adi kefaletlerden yalnız bir kefalet için, (1) sayılı tablonun I-A/3 fıkrası gereğince; garanti taahhütlerinden yalnız bir garanti taahhüdü için, (1) sayılı tablonun I-A/1 fıkrası gereğince nispi damga vergisine tabi tutulması gerekmektedir.

3. Bir kağıtta birden fazla akit ve işlem bulunması

6728 sayılı Kanunun 24/b maddesiyle 488 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin sonuna, “*Pey akçesi, cayma tazminatı, ücret tevkifi, cezai şart gibi bir sözleşmenin müeyyidesi mahiyetinde olan taahhütlerden, başlı başına bir sözleşmeye konu olmadıkça damga vergisi alınmaz.*” şeklinde fıkra eklenmiştir.

Buna göre, asıl akit ve işlemle birlikte aynı kağıtta yer verilen pey akçesi, cayma tazminatı, ücret tevkifi, cezai şart gibi bir sözleşmenin yaptırımı olarak belirlenen taahhütlerden damga vergisi alınmayacak, damga vergisi asıl akit konusu işlem üzerinden alınacaktır. Ancak söz konusu taahhütler, ayrı bir kağıtta düzenlenmesi ve başlı başına bir sözleşmeye konu olması durumunda damga vergisine konu teşkil edecektir.

ÖRNEK: (Y) Gıda A.Ş. (kiraya veren) ile (Z) Turizm A.Ş. (kiracı) arasında kira sözleşmesi imzalanmış, sözleşmede kira süresinin 15 yıl, yıllık kira bedelinin 600.000 TL + KDV olduğu ve kiraya verenin yapı kullanma iznini alma yükümlülüğünü yerine getirmemesi durumunda cezai şart olarak 2.000.000 TL ödeyeceği hususları belirlenmiştir.

Söz konusu sözleşmenin 26/5/2015 tarihinde düzenlenmiş olması halinde, 488 sayılı Damga Vergisi Kanununun 6 ncı maddesinin ikinci fıkrasında yer alan hüküm gereğince kira sözleşmesi ile cezai şart taahhüdünün birlikte yer alması nedeniyle, kira sözleşmesi için hesaplanan (600.000 x 15 x Binde 1,89=) 17.010 TL damga vergisi ile cezai şarta ilişkin taahhüt için hesaplanan (2.000.000 x Binde 9,48=) 18.960 TL damga vergisinin karşılaştırılması ve en yüksek vergi alınmasını gerektiren cezai şarta ilişkin taahhüt üzerinden damga vergisi ödenmesi gerekmektedir.

Belirtilen sözleşmenin 12/8/2016 tarihinde düzenlenmiş olması halinde, sadece asıl akit konusu olan kira sözleşmesi üzerinden 488 sayılı Kanuna ekli (1) sayılı tablonun I/A-2 fıkrasına göre (600.000 x

15 x Binde 1,89=) 17.010 TL damga vergisi ödenmesi gerekmektedir.

4. Azami tutardan vergi alınması uygulaması

6728 sayılı Kanunun 25 inci maddesiyle 488 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinin ikinci fıkrasının birinci cümlesinden sonra gelmek üzere, “Birinci fıkraya göre azami tutardan vergi alınan mukavelenamelerin, diğer hükümlerinde değişiklik olmaksızın sadece bedelinin artması durumunda, artan bedele ilişkin bu hüküm uygulanmaz.” cümlesi eklenmiş olup, anılan fıkra aşağıdaki gibidir.

“Belli parayı ihtiva eden mukavelenamelerin değiştirilmesi halinde artan miktar aynı nispette vergiye tabidir. Birinci fıkraya göre azami tutardan vergi alınan mukavelenamelerin, diğer hükümlerinde değişiklik olmaksızın sadece bedelinin artması durumunda, artan bedele ilişkin bu hüküm uygulanmaz. Bunların devri halinde aslından alınan verginin dörtte biri alınır.”

Buna göre, anılan hükmün yürürlük tarihi olan 9/8/2016 tarihinden itibaren, azami tutardan vergi alınan sözleşmelere ilişkin olarak, sözleşmenin diğer hükümlerinde değişiklik olmaksızın sadece bedelin artırılmasına dair yeni bir kağıt düzenlenmesi halinde, değişikliğe ilişkin bu kağıt için artan bedel nedeniyle tekrar damga vergisi alınmayacaktır.

Öte yandan, sözleşmelerin bedeli dışında ilave iş ve miktar gibi unsurlarının da değiştirilmesi halinde, değişikliğe ilişkin artan tutardan ayrıca damga vergisi alınacaktır.

ÖRNEK: (Y) Üniversitesi ile (P) İnşaat A.Ş. arasında kampüs binalarının yapımına ilişkin 27/3/2016 tarihinde sözleşme imzalanmış ve azami tutardan damga vergisi ödenmiştir. Daha sonra, ilave bir iş artışı olmaksızın birim maliyetlerdeki artış nedeniyle 12/8/2016 tarihinde sözleşme bedelinde meydana gelen artışa ilişkin olarak ek bir sözleşme düzenlenmiştir.

Ana sözleşmenin azami tutardan vergilendirildiği dikkate alındığında, söz konusu sözleşme bedeli artışına ilişkin düzenlenen ek sözleşmeden damga vergisi hesaplanmayacaktır.

5. Damga Vergisi Kanununa Ekli (1) Sayılı Tabloda Yapılan Değişiklikler

5.1. Tabloya yeni sözleşme türleri eklenmesi

6728 sayılı Kanunun 28/a maddesiyle 488 sayılı Kanuna ekli (1) sayılı tablonun "I. Akitlerle ilgili kağıtlar" başlıklı bölümünün ***“A. Belli parayı ihtiva eden kağıtlar”*** başlıklı fıkrasına aşağıdaki bentler eklenmiştir.

7. Hazinesinin özel mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmazlara ilişkin ön izin, irtifak hakkı veya kullanma izni sözleşmeleri (yatırım taahhüdü bulunanlar dâhil ön izin, irtifak hakkı veya kullanma izni süresine göre bulunacak bedel üzerinden)	(Binde 9,48)
8. Resmî şekilde düzenlenen gayrimenkul satış vaadi sözleşmeleri	(Binde 9,48)
9. Resmî dairelerin mal ve hizmet alımlarına ilişkin yaptıkları ihalelerde, ihaleyi yapan idare ile düzenlenen sözleşmeler	(Binde 9,48)
10. 7/11/2013 tarihli ve 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun kapsamında düzenlenen: a) Taksitle satış sözleşmeleri	(Binde 9,48)

b) Ön ödemeli konut satış sözleşmeleri	(Binde 9,48)
c) Devre tatil ve uzun süreli tatil hizmeti sözleşmeleri	(Binde 9,48)
d) Abonelik sözleşmeleri	(Binde 9,48)
e) Mesafeli satış sözleşmeleri	(Binde 9,48)
11. 7/6/2012 tarihli ve 6326 sayılı Turist Rehberliği Meslek Kanunu kapsamında düzenlenen turist rehberliğine ilişkin sözleşmeler	(Binde 9,48)
12. 14/3/2013 tarihli ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu kapsamında düzenlenen:	
a) Toptan elektrik satış sözleşmeleri	(Binde 9,48)
b) Perakende elektrik satış sözleşmeleri	(Binde 9,48)
13. 18/4/2001 tarihli ve 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanunu kapsamında düzenlenen:	
a) Toptan doğal gaz satışına ilişkin sözleşmeler	(Binde 9,48)
b) Tüketicilere doğal gaz satışına ilişkin sözleşmeler	(Binde 9,48)

Düzenleme yapılmadan önce 488 sayılı Kanuna ekli (1) sayılı tablodaki belli parayı ihtiva eden nispi vergiye tabi akitlerle ilgili kağıtlar 6 bent halinde ayrıştırılmışken yapılan düzenleme ile bölüme, bazı işlemlere ilişkin sözleşme türleri ile 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun, 6326 sayılı Turist Rehberliği Meslek Kanunu, 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu ve 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanunu kapsamında düzenlenen farklı sözleşme türleri ilave edilmiştir.

488 sayılı Kanuna ekli (1) sayılı tabloda ayrıca belirtilen sözleşmeler dışındaki belli para ihtiva eden sözleşmeler, söz konusu tablonun I/A-1 fıkrası uyarınca vergilendirilecektir.

488 sayılı Kanuna ekli (1) sayılı tabloda yer alan kağıtlardan manyetik ortamda ve elektronik veri şeklinde oluşturulan belgelerde, belgenin güvenli elektronik imza kullanılmak suretiyle düzenlendiği anda damga vergisini doğuran olay meydana gelmektedir. Örneğin, elektronik ortamda oluşturulan ve belli parayı ihtiva eden mesafeli sözleşmeler, taraflarca 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununda tanımlanan güvenli elektronik imza ile imzalanmaları halinde damga vergisine tabi olacak, aksi durumda damga vergisine konu teşkil etmeyecektir.

5.2. İhale kararlarına ilişkin damga vergisi uygulaması

6728 sayılı Kanunun 28/b maddesiyle 488 sayılı Kanuna ekli (1) sayılı tablonun “II.Kararlar ve mazbatalar” başlıklı bölümünün (2) numaralı fıkrasına “(4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamındaki kurum ve kuruluşlara şikayet veya Kamu İhale Kurumuna itirazın şikayet ya da yargı kararı üzerine ihalenin iptal edilmesi halinde, bu ihale kararının hükmünden yararlanılmayan kısıma isabet eden damga vergisi ret ve iade olunur. Sözleşmenin düzenlenmiş olması durumunda sözleşmeye ilişkin damga vergisi ret ve iade edilmez.)” şeklinde parantez içi hüküm eklenmiş olup, düzenleme sonrası söz konusu fıkra aşağıdaki gibidir.

“İhale Kanunlarına tabi olan veya olmayan resmi daire ve kamu tüzel kişiliğini haiz kurumların her türlü ihale kararları (4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamındaki kurum ve kuruluşlara şikayet veya Kamu İhale Kurumuna itirazın şikayet ya da yargı kararı üzerine ihalenin iptal edilmesi halinde, bu ihale kararının hükmünden yararlanılmayan kısıma isabet eden damga

vergisi ret ve iade olunur. Sözleşmenin düzenlenmiş olması durumunda sözleşmeye ilişkin damga vergisi ret ve iade edilmez.)”

Damga Vergisi Kanunu uyarınca, yazılıp imzalanan veya imza yerine geçen bir işaret konmak suretiyle düzenlenerek herhangi bir hususu ispat veya belli etmek için ibraz edilebilecek olan, yani hukuken tekemmül eden kağıtlarda damga vergisi alacağı doğmaktadır. Bu nedenle, hukuken tekemmül eden kağıda konu işlemin daha sonra çeşitli sebeplerle iptali damga vergisinin iadesini gerektirmemektedir.

488 sayılı Damga Vergisi Kanununa ekli (1) sayılı tablonun II/2 fıkrası uyarınca, Kanunun 8 inci maddesinde tanımlanan resmi dairelerin aldıkları ihale kararları ile resmi daire olmasa dahi kamu tüzel kişiliğini haiz kurumların aldıkları ihale kararları damga vergisine tabi bulunmakta olup, söz konusu kararların ilgililerince imzalanması (ihale makamının onayını gerektiren durumlarda ihale makamının onayı ve imzası) ile bu kağıtlar hukuken tekemmül etmekte ve damga vergisine konu teşkil etmektedir.

Söz konusu fıkradaki düzenleme sonrasında, Kamu İhale Kanunu kapsamındaki ihale makamı olan kurum ve kuruluşlara şikayet veya Kamu İhale Kurumuna itirazın şikayet ya da yargı kararı üzerine ihalenin iptal edilmesi nedeniyle hükmünden kısmen veya tamamen yararlanılmayan ihale kararına ait damga vergisi ret ve iade edilecektir. Bu çerçevede;

- a) 488 sayılı Kanunun 22 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında, sürekli damga vergisi mükellefiyeti bulunan mükelleflerce mükellefiyetlerinin bulunduğu vergi dairelerine,
- b) 488 sayılı Kanunun 22 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sürekli damga vergisi mükellefiyeti bulunmayan gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerince, gelir veya kurumlar vergisi yönünden bağlı oldukları vergi dairelerine,
- c) Ödemenin vergi daireleri dışındaki muhasebe birimlerine yapılmış olması durumunda, yukarıda belirtilen ilgili vergi dairesine,

başvurulması durumunda iade işlemi gerçekleştirilecektir.

Başvuru sırasında, damga vergisinin ödendiğine dair makbuz/vergi dairesi alındısı, ihalenin iptal edildiğine ilişkin tevsik edici belge ile ihale makamından ihalenin ne kadarının gerçekleştiğine ilişkin alınacak yazının ibrazı şarttır.

Diğer taraftan, söz konusu ihale konusu işlerde sözleşme düzenlenmiş olması durumunda, sözleşmeye konu işin iptali halinde dahi sözleşmeye ait damga vergisinin iade edilmeyeceği hususuna açıklık getirilmiştir.

ÖRNEK: (A) Üniversitesi tarafından ihalesi yapılan "24 Ay Süreli Temizlik Hizmeti Alımı" işi (M) Temizlik Hizmetleri Ltd. Şti. uhdesinde kalmış, söz konusu işe ilişkin olarak 15/8/2016 tarihli ihale kararı ve 8/9/2016 tarihli sözleşme imzalanarak ihale kararı ve sözleşmeye ait damga vergisi ödenmiştir. Daha sonra ihalenin katılımcılar tarafından dava konusu yapılması neticesinde, mahkeme tarafından ihalenin iptaline karar verilmiştir. Bu nedenle, (M) Temizlik Hizmetleri Ltd. Şti. ihale kararı ve sözleşme için ödediği damga vergisinin iadesini talep etmiştir.

Söz konusu ihalenin iptali nedeniyle, ihale kararının hükmünden yararlanılmayan kısmına isabet eden damga vergisi iade olunacaktır. Diğer taraftan, sözleşmeye ait damga vergisi iade edilmeyecektir.

5.3. Düzeltme amacıyla verilen vergi beyannamelerine ilişkin damga vergisi

6728 sayılı Kanunun 28/c-1 maddesiyle 488 sayılı Kanuna ekli (1) sayılı tablonun “IV. Makbuzlar ve

diğer kâğıtlar” başlıklı bölümünün “2.Beyannameler” başlıklı fıkrasının (b) bendine, **“Vergi beyannameleri:” ibaresinden sonra gelmek üzere “((f) bendi dahil olmak üzere, beyanname verme süresi içerisinde düzeltme amacıyla verilen beyannameler hariç)”** şeklinde parantez içi hüküm eklenmiştir.

Buna göre, aylık prim ve hizmet belgesi ile muhtasar beyannamenin birleştirilerek verilmesiyle oluşturulan beyannameler dahil, kanuni süresinde düzeltme amacıyla verilen vergi beyannamelerinden damga vergisi alınmayacaktır.

6. Damga Vergisi Kanununa Ekli (2) Sayılı Tabloda Yapılan Değişiklikler

6.1. İstisnalara ilişkin düzenlemeler

6728 sayılı Kanunun 29/a maddesiyle 488 sayılı Kanuna ekli (2) sayılı tablonun “II- Öğrenciler ve askerlerle ilgili kağıtlar” başlıklı bölümünün (2) numaralı fıkrasına “beyannameler” ibaresinden sonra gelmek üzere “ile okul idareleriyle öğrenciler veya velileri arasında düzenlenen kâğıtlar” ibaresi eklenmiş, söz konusu fıkra hükmü “2. Öğrenciler ve velileri tarafından okul idarelerine verilen beyannameler ile okul idareleriyle öğrenciler veya velileri arasında düzenlenen kâğıtlar.” halini almıştır. Buna göre, özel okul idareleri ile veliler veya öğrenciler arasında sözleşme düzenleme zorunluluğu getirildiği hususu da dikkate alınarak, okul idareleri ile öğrenciler veya veliler arasında düzenlenen, sözleşmeler dahil damga vergisinin konusuna giren Kanuna ekli (1) sayılı tabloda yazılı tüm kağıtlardan damga vergisi alınmayacaktır.

6728 sayılı Kanunun 29/b maddesiyle 488 sayılı Kanuna ekli (2) sayılı tablonun “II. Öğrenciler ve askerlerle ilgili kağıtlar” başlıklı bölümüne “6. Resmi dairelerce yurt dışına gönderilen kişiler adına yurt dışında bulunan eğitim-öğretim ve sağlık kurumlarına yapılan ödemelere ilişkin düzenlenen kağıtlar.” fıkrası eklenmiştir. Buna göre, resmi dairelerce yurt dışına gönderilen kişiler için yurt dışında bulunan eğitim-öğretim ve sağlık kurumlarına mal ve hizmet alımı karşılığı yapılan ödemeler nedeniyle düzenlenen kağıtlardan damga vergisi alınmayacaktır.

6728 sayılı Kanunun 29/c-1 maddesiyle 488 sayılı Kanuna ekli (2) sayılı tablonun “IV-Ticari ve medeni işlerle ilgili kağıtlar” başlıklı bölümün (5) numaralı fıkrasında yer alan “Sigorta mukavelenameleri, sigorta ücretine ait makbuzlar” ibaresi “*Sigorta, reasürans ve koasürans sözleşmeleri, bireysel emeklilik, gruba bağlı bireysel emeklilik, işveren grup emeklilik sözleşmeleri, diğer kağıtlarda yer alan sigorta yaptırma taahhütleri ile sigorta primleri ve bireysel emeklilik katkı paylarının ödenmesine ilişkin kağıtlar*” şeklinde değiştirilmiş, söz konusu fıkra hükmü, “5. Sigorta, reasürans ve koasürans sözleşmeleri, bireysel emeklilik, gruba bağlı bireysel emeklilik, işveren grup emeklilik sözleşmeleri, diğer kağıtlarda yer alan sigorta yaptırma taahhütleri ile sigorta primleri ve bireysel emeklilik katkı paylarının ödenmesine ilişkin kağıtlar ve sigortanın tecdit ve temdidi ile temin olunan meblağın tezyidi halinde verilen beyanname ve avönanlar.” halini almıştır.

Hali hazırda, sigorta sözleşmeleri (bu mahiyetteki reasürans ve koasürans sözleşmeleri dahil) ve sigorta ücretinin ödenmesine ilişkin kağıtlar damga vergisinden istisnadır. Yapılan düzenleme sonrasında, sigorta sözleşmeleri dışındaki kağıtlarda asıl akit ve işlemle birlikte yer alan belli parayı ihtiva eden sigorta yaptırma taahhütleri ile bireysel emeklilik, gruba bağlı bireysel emeklilik, işveren grup emeklilik sözleşmeleri damga vergisinden istisna olacaktır.

ÖRNEK: (A) Turizm ve Otelcilik A.Ş. ile (B) Turizm Endüstri A.Ş. arasında 15/8/2016 tarihli otel kiralama sözleşmesi düzenlenmiştir. Sözleşmede otelin yıllık kira bedeli 4.500.000 TL olmak üzere 10 yıllığına kiralandığı, ayrıca kiracının kira konusu taşınmazla ilgili her türlü zarar ziyan için toplam 20.000.000 TL tutarında sigorta yaptırmayı taahhüt ettiği belirlenmelerine yer verilmiştir.

Buna göre, asıl akit olan kiralama işlemi ile sigorta yaptırma taahhüdü aynı kağıtta yer almakla birlikte, söz konusu sözleşmenin sadece kiralama işlemi üzerinden (4.500.000x10xBinde 1,89 =) 85.050 TL damga vergisine tabi tutulması gerekmektedir.

6728 sayılı Kanunun 29/c-2 maddesiyle 488 sayılı Kanuna ekli (2) sayılı tablonun “IV-Ticari ve medeni işlerle ilgili kağıtlar” başlıklı bölümünün (16) numaralı fıkrasına “kuruluşlarına,” ibaresinden sonra gelmek üzere “pay devirlerine,” ibaresi eklenmiş, söz konusu fıkra hükmü, “16. Anonim, eshamlı komandit ve limited şirketler ile yatırım fonlarının kuruluşlarına, pay devirlerine, sermaye artırımlarına ve süre uzatımlarına ilişkin olarak düzenlenen kağıtlar.” halini almıştır. **Bu düzenleme uyarınca, söz konusu şirketlerin pay (hisse) devirlerine ilişkin düzenlenen kağıtlara da damga vergisi istisnası uygulanacaktır.**

6728 sayılı Kanunun 29/c-3 maddesiyle 488 sayılı Kanuna ekli (2) sayılı tablonun “IV-Ticari ve medeni işlerle ilgili kağıtlar” başlıklı bölümünün (19) numaralı fıkrasında yer alan “Bankalar arasında, bankanın taraf olduğu veya bankalar aracılığıyla” ibaresi “Bankalar veya aracı kurumların taraf olduğu ya da bunlar aracılığıyla” şeklinde değiştirilmiş, söz konusu fıkra hükmü, “19. Bankalar veya aracı kurumların taraf olduğu ya da bunlar aracılığıyla yapılan, belirli bir vadede önceden belirlenen fiyat, miktar ve nitelikte, ekonomik veya finansal göstergelere dayalı olarak düzenlenenler de dahil olmak üzere, para veya sermaye piyasası aracını, malı, kıymetli madeni ve dövizini alma, satma, değiştirme hak ve/veya yükümlülüğünü veren vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri ile bu sözleşmelere ilişkin olarak düzenlenen diğer kağıtlar.” halini almıştır. **Buna göre, 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu kapsamında bankaların yanı sıra aracı kurumların taraf olduğu ya da bunlar aracılığıyla yapılan söz konusu fıkra kapsamındaki işlemler nedeniyle düzenlenen kağıtlara da damga vergisi istisnası uygulanacaktır.**

6728 sayılı Kanunun 29/c-4 maddesiyle 488 sayılı Kanuna ekli (2) sayılı tablonun “IV-Ticari ve medeni işlerle ilgili kağıtlar” başlıklı bölümünün (21) numaralı fıkrasında yer alan “Gayrimenkul yatırım ortaklıklarının” ibaresi “Gayrimenkul yatırım ortaklıklarının ve gayrimenkul yatırım fonlarının” şeklinde değiştirilmiş, söz konusu fıkra hükmü, “21. Gayrimenkul yatırım ortaklıklarının ve gayrimenkul yatırım fonlarının münhasıran gayrimenkul portföylerine ilişkin alım satım sözleşmeleri ile gayrimenkul satış vaadi sözleşmeleri.” halini almıştır. **Buna göre, gayrimenkul yatırım fonlarının münhasıran gayrimenkul portföylerine ilişkin alım satım sözleşmeleri ile gayrimenkul satış vaadi sözleşmeleri de damga vergisinden istisna olacaktır.**

6728 sayılı Kanunun 29/c-5 maddesiyle 488 sayılı Kanuna ekli (2) sayılı tablonun “IV-Ticari ve medeni işlerle ilgili kağıtlar” başlıklı bölümünün (23) numaralı fıkrasında yer alan “ve geri ödenmelerine” ibaresi “, geri ödenmelerine, devrine ve krediden doğan alacakların temlikine” şeklinde değiştirilmiş, söz konusu fıkra hükmü, “23. Bankalar, yurt dışı kredi kuruluşları ve uluslararası kurumlarca kullanılacak kredilere, bunların teminatlarına, geri ödenmelerine, devrine ve krediden doğan alacakların temlikine ilişkin kağıtlar ile bu kağıtlar üzerine konulacak şerhler (kredilerin kullanımları hariç).” halini almıştır. Buna göre, **bankalar, yurt dışı kredi kuruluşları ve uluslararası kurumların kullandıkları kredilerin devrine ilişkin düzenlenen kağıtlar ile bu krediden doğan alacakların temlikine ilişkin düzenledikleri kağıtlara da damga vergisi istisnası uygulanacaktır.**

6728 sayılı Kanunun 29/c-6 maddesiyle 488 sayılı Kanuna ekli (2) sayılı tablonun “IV-Ticari ve medeni işlerle ilgili kağıtlar” başlıklı bölümünün (30) numaralı fıkrasında yer alan “teminatlarına” ibaresi “devrine, teminatlarına” şeklinde değiştirilmiş, söz konusu fıkra hükmü, “30. Finansman şirketlerince kullanılacak kredilere, bunların devrine, teminatlarına ve geri ödenmelerine ilişkin kağıtlar ile bu kağıtlar üzerine konulacak şerhler (kredilerin kullanımları hariç).” halini almıştır. Buna göre, **bankalarda olduğu gibi finansman şirketlerince kullanılan kredilerin devrine ilişkin düzenlenen kağıtlara da damga vergisi istisnası uygulanacaktır.**

6728 sayılı Kanunun 29/c-7 ve 8 maddeleriyle yapılan değişikliklerle; 488 sayılı Kanuna ekli (2) sayılı tablonun “IV-Ticari ve medeni işlerle ilgili kağıtlar” başlıklı bölümünün (31) ve (32) numaralı fıkralarında yer alan “kira mukavelenameleri.” ibareleri “kira mukavelenameleri ile bu mukavelenameler üzerine konulacak kefalet şerhleri ve teminatlar.” şeklinde değiştirilmiştir. Söz konusu (31) numaralı fıkra, “Dernek ve vakıflarca yerleşim yeri, gerçek kişilerce mesken olarak kullanılmak üzere kiralanan ve iktisadî işletmelere dahil olmayan taşınmazlara ilişkin kira mukavelenameleri ile bu mukavelenameler üzerine konulacak kefalet şerhleri ve teminatlar.” halini, (32) numaralı fıkra ise, “Gelir vergisinden muaf esnaf, muaf serbest meslek erbabı ile basit usulde vergilendirilen mükellefler tarafından işyeri olarak kullanılmak üzere kiralanan ve iktisadî işletmelere dahil olmayan taşınmazlara ilişkin kira mukavelenameleri ile bu mukavelenameler üzerine konulacak kefalet şerhleri ve teminatlar.” halini almıştır. Buna göre, **damga vergisinden istisna olan söz konusu kira sözleşmelerinden, bu sözleşmelerdeki kefalet şerhleri ve teminat taahhütleri nedeniyle de damga vergisi alınmayacaktır.**

6728 sayılı Kanunun 29/c-9 maddesiyle 488 sayılı Kanuna ekli (2) sayılı tablonun “IV-Ticari ve medeni işlerle ilgili kağıtlar” başlıklı bölümünün (41) numaralı fıkrası, “Kira sertifikası ihracına dayanak teşkil eden her türlü varlık ve hakların devri, alımı, satımı, kiralınması, vekaleten yönetimi, kira sertifikası ihracı amacıyla bir ortak girişime ortak olunması, iş sahibi sıfatıyla bir eser veya işin yaptırılması ve bu iş veya eserin kiralınması veya satılması nedeniyle düzenlenen kağıtlar ile kira sertifikaları ve kira sertifikası ödemelerine ilişkin her türlü garanti ve teminatlar için düzenlenen kağıtlar.” şeklinde değiştirilmiştir. Buna göre, **sahipliğe dayalı kira sertifikasının yanı sıra Sermaye Piyasası Kurulu tarafından belirlenen yönetim sözleşmesine, vadeli alım satım dahil alım satım, ortaklığa, eser sözleşmesine dayalı farklı kira sertifikası türlerine göre düzenlenen kâğıtlar ve kira sertifikaları ödemeleri ile bunların teminatlarına ilişkin olarak düzenlenen her türlü kâğıda damga vergisi istisnası uygulanacaktır.**

6728 sayılı Kanunun 29/c-10 maddesiyle 488 sayılı Kanuna ekli (2) sayılı tablonun “IV-Ticari ve medeni işlerle ilgili kağıtlar” başlıklı bölümüne 42 nci fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki yeni fıkralar eklenmiştir. Buna göre:

a) (43) numaralı fıkra kapsamında;

- 1) Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında yer alan yatırım mallarına ilişkin olarak Yatırım Teşvik Belgesi sahibi yatırımcılarla bu malların üreticileri ve tedarikçileri arasında düzenlenen kağıtlara,
- 2) Münhasıran yatırım döneminde Yatırım Teşvik Belgesi kapsamındaki yatırıma yönelik gayri maddi hakların kiralınması ve satın alınmasına ilişkin düzenlenen kağıtlara,
- 3) Yatırım Teşvik Belgesi kapsamındaki sabit kıymet yatırımlarının imal ve inşasına yönelik düzenlenen sözleşmeler, taahhütnameler, teminatlar ve bu mahiyetteki kağıtlara,
- 4) Yatırım Teşvik Belgesi kapsamındaki yatırımlara yönelik danışmanlık ve teknik müşavirlik hizmetlerine ilişkin düzenlenen kağıtlara,

damga vergisi istisnası uygulanacaktır.

b) (44) numaralı fıkra kapsamında; yatırımlarda Devlet yardımları hakkında kararlarla belirlenen yüksek ve orta-yüksek teknolojili sanayi sınıfında yer alan ürünlerin imalatına ilişkin olarak imalatçılar ile tedarikçileri arasında mal ve hizmet alımı nedeniyle düzenlenen kağıtlara damga vergisi istisnası uygulanacaktır.

c) (45) numaralı fıkra kapsamında; 6/6/2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu ve aynı Kanunun uygulamasına ilişkin yayımlanan genel tebliğler ile düzenlenme zorunluluğu getirilen taahhütnamelere damga vergisi istisnası uygulanacaktır.

ç) (46) numaralı fıkra kapsamında; 20/6/2013 tarihli ve 6493 sayılı Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanun kapsamında ödeme hizmeti sağlayıcısı ile ödeme hizmeti kullanıcısı arasında düzenlenen tek seferlik ödeme sözleşmelerine damga vergisi istisnası uygulanacaktır.

d) (47) numaralı fıkra kapsamında; binalarda ısı yalıtımı ve enerji tasarrufu sağlamaya yönelik olarak düzenlenen kağıtlar ile 17/4/1957 tarihli ve 6948 sayılı Sanayi Sicili Kanununa göre sanayi sicil belgesini haiz sanayi işletmelerince münhasıran imalat sanayinde kullanılmak üzere yeni makine ve teçhizat alımına yönelik düzenlenen kağıtlara damga vergisi istisnası uygulanacaktır.

e) (48) numaralı fıkra kapsamında; ürünlerin yurt dışında tanıtım ve pazarlamasını sağlamak amacıyla, miktarı ticari teamüllere uygun örnek ürünler, tanıtım malzemeleri veya promosyon amaçlı ürünlerin bedelsiz ihracatına ilişkin düzenlenen kağıtlar ile yurt dışındaki fuarlara katılım amacıyla düzenlenen kağıtlara damga vergisi istisnası uygulanacaktır.

f) (49) numaralı fıkra kapsamında; ülkemiz tersanelerinde her türlü gemi, yat ve diğer su araçlarının inşası, yenileme ve dönüşümü ile bakım ve onarımına ilişkin düzenlenen kağıtlara damga vergisi istisnası uygulanacaktır.

g) (50) numaralı fıkra kapsamında; girişim sermayesi yatırım ortaklıkları ve girişim sermayesi yatırım fonlarının münhasıran girişim sermayesi yatırımları ile ilgili düzenlenen sözleşmeler ile bu sözleşmelere ilişkin düzenlenen diğer kağıtlara damga vergisi istisnası uygulanacaktır.

ğ) (51) numaralı fıkra kapsamında; sermaye piyasası mevzuatı çerçevesinde sermaye piyasası araçlarının kredili alımı, açığa satışı ve ödünç alma ve verme işlemleri ile ilgili olarak aracı kurumlar ile yatırımcılar arasında düzenlenecek sözleşmelere damga vergisi istisnası uygulanacaktır.

h) (52) numaralı fıkra kapsamında; ileri teknolojiye sahip ve teknoloji transferi sağlayacak yurt dışında yerleşik şirketlerin satın alınmasına ilişkin düzenlenen kağıtlar ile bu alımlara yönelik mali ve hukuki danışmanlık hizmet alımına ilişkin düzenlenen kağıtlara damga vergisi istisnası uygulanacaktır.

7. 6361 Sayılı Kanunda Yapılan Değişiklikler

7.1. Finansal kiralama konusu malların teminine ilişkin kağıtlar

6728 sayılı Kanunun 74 üncü maddesi ile 21/11/2012 tarihli ve 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanununun 37 nci maddesinin birinci fıkrası, “(1) *Finansal kiralama sözleşmeleri, bu sözleşmelerin devrine ve tadiline ilişkin kâğıtlar, finansal kiralama konusu malların teminine ilişkin kiralayan ve satıcı arasında düzenlenen sözleşmeler ile bunların teminatı amacıyla düzenlenen kâğıtlar damga vergisinden, bu kâğıtlarla ilgili yapılacak işlemler (finansal kiralama konusu gayrimenkullerin kiralayanlar tarafından devir alınmasına ilişkin tapu işlemleri hariç) harçtan müstesnadır.*” şeklinde değiştirilmiştir.

(2) 6361 sayılı Kanunun “Tanımlar” başlıklı 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde, katılım bankaları, kalkınma ve yatırım bankaları ile finansal kiralama şirketleri kiralayan olarak tanımlanmıştır.

6728 sayılı Kanunun 74 üncü maddesi ile 6361 sayılı Kanunun 37 nci maddesinde yapılan düzenleme öncesinde, sadece finansal kiralama sözleşmeleri ve bu sözleşmelerin devrine ve tadiline ilişkin kâğıtlar ile bunların teminatı amacıyla düzenlenen kâğıtlara damga vergisi istisnası uygulanmakta, finansal kiralama konusu malların kiralayan konumundaki finansal kiralama şirketlerince tedarikine ilişkin olarak düzenlenen kağıtlardan damga vergisi alınmaktaydı.

Yapılan düzenleme ile **6361 sayılı Kanunda tanımlanan kiralayanlar ile finansal kiralama konusu malların tedarikçileri arasında imzalanan sözleşmeler ve bunların teminatına ilişkin düzenlenen kağıtlar da istisna kapsamına alınmış olup söz konusu kağıtlardan damga vergisi alınmayacaktır.**

8. Yürürlük

60 Seri No.lu Damga Vergisi Kanunu Genel Genel Tebliği, 9/8/2016 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girmektedir.

Saygılarımızla.

ERK Denetim ve Yeminli Mali Müşavirlik

Hizmetleri Ltd. Şti.

Mehmet ERKAN

Yukarıda yer verilen açıklamalarımız, konuya ilişkin genel bilgiler içermektedir. Ayrıntılı açıklamalar için bu sirkülerde yer alan ilgili mevzuata veya görüş için ERK YMM'ye başvurulmasında yarar bulunmaktadır.